

Socialdemokraterna

Kunskap och trygghet!

För Tyresö kan - bättre.

Socialdemokraternas budget för Tyresö 2008

Kunskap och trygghet

Tyresö är på många sätt en fantastisk kommun att leva och växa upp i. Men det får aldrig förväxlas med att Tyresö är färdigt eller perfekt. Tyresö behöver en vilja att utvecklas, växa och möta dagens problem. Ändå är det uppenbart att de som idag styr kommunen har nöjdhet som övergripande måtto. I årets budget har den borgerliga majoriteten in till den sista veckan diskuterat hur 15 av budgetens 1660 miljoner kronor ska fördelas. Man var i grunden 99% nöjd och 1 procent förändringsbenägen. Räddad av klockan kom så i sista stund en ny skatteprognos som gav majoriteten 15 miljoner kronor ytterligare att spendera. Resurser som nästan uteslutande gått till privat konsumtion (som redan stärkts av nationella och regionala skatteförändringar och reallöneökningar) samtidigt som det gemensamma utarmas.

För samtidigt ser vi en verklighet där Tyresö har landets näst sämsta lärartäthet. Allt fler känner sig inte trygga på stan på kvällen. Behoven av platser i äldreomsorgen kommer att öka och antalet är idag långt ifrån tillräckligt.

Svaren på de här viktiga frågorna finns knappt i den här budgeten.

Efter en intensiv kampanj från oss socialdemokrater gör majoriteten nu efter 9 års försummelse ett försök till satsning på lärartäthet.

Men en sak behövs göras klart. Med den satsning på skolan som majoriteten föreslår kommer Tyresö att fortsätta abonnera på en plats bland de tio kommuner i Sverige som har lägst lärartäthet. Så långt ner har moderaterna låtit skolan falla. Så otillräcklig är denna satsning som nu föreslås.

Vi socialdemokrater vill utöka satsningen. Det vill inte majoriteten.

Vi socialdemokrater vill stärka skolan ytterligare år 2009. Det vill inte majoriteten.

Vi socialdemokrater presenterar konkreta förslag för ökad kunskap genom läxläsningshjälp, bättre läromedel och stöd till utsatta elever. Men det gör inte majoriteten.

Vi vill ge rektorer, personal, föräldrar och elever makt och resurser att tillsammans rusta upp skolmiljöer. Det vill inte majoriteten.

Vi vill ge lärandet i tidiga år bättre förutsättningar genom mer resurser till förskolan och krav på mer utbildad personal. Det vill inte majoriteten.

När man beslutat om den här budgeten kommer majoriteten sannolikt att återigen vara nöjda och skolan kommer återigen att långsamt falla in i den dvala som borgerligheten historiskt påbjudit den att vara i. En illustration på det är det som en ledande borgerlig politiker i Tyresö uttryckte det; ”så lågt var det inte meningen att lärartätheten skulle falla”

På samma sätt med tryggheten. Tyresö skulle kunna vara en trygg och trivsamt kommun. Men verkligheten är annorlunda och majoriteten har låtit den bli otrygg. Vi har till fullmäktige lagt en motion om insatser för ökad trygghet. I majoritetens budget finns ingen egentlig satsning för ökad trygghet. Vi föreslår därför nu mer investeringar för säkerhetshöjande åtgärder, mer resurser till det förebyggande arbetet genom fritidsgårdar och särskilda insatser för utsatta barn samt åtgärder mot droger. Därtill vill vi låta det

kommunala bolaget Tyresö Bostäder använda 3 miljoner för att öka tryggheten för de boende. Det handlar om belysning, upprustning av lokaler, fler sommarjobb för ungdomar och aktiviteter i samband med skolstarten. Vi tycker att kommunen borde kräva av regeringen att Tyresö får mer poliser. Men alltför lite händer. Man är för nöjd och för passiv när det gäller det förebyggande arbetet.

De äldre får ingen skattesänkning av den borgerliga regeringen. Regeringen har som motiv sagt att de ska få del av tillväxten på annat sätt. För de boende i Tyresö vet vi nu svaret. I sista stund har den borgerliga majoriteten backat från en drastisk höjning av avgifterna i äldreomsorgen. Men faktum kvarstår; I den kanske starkaste konjunkturuppgången sedan 60-talet gör den borgerliga majoriteten ingen som helst för att de äldre ska få det bättre. Tvärtom kommer de flesta som har hemtjänst eller annan äldreomsorg att få se sin lilla skattesänkning uttraderad av motsvarande höjda avgifter. Och det utan någon som helst offensiv satsning på kvaliteten i äldreomsorgen. Vi socialdemokrater har i riksdagen argumenterat för att alla ska få del av välståndsökningen och därför föreslagit lägre skatt också för pensionärer. Därför föreslår vi nu, under 2008, en sänkt avgift i äldreomsorgen i Tyresö – för att även pensionärer ska få del av välståndsökningen. Vi planerar för ett ökat behov av äldreboenden för att möta de kommande behoven. 2010 måste det vara på plats.

Med den goda ekonomiska utvecklingen finns det en unik chans att utveckla och ta ansvar för Tyresö. Den gynnsamma skatteutvecklingen borde användas för att rusta Tyresö för de krav som framtiden ställer.

Det borde handla dels om att möta den växtvärk som en kommun som växer snabbt alltid dras med. Därför vill vi satsa extra resurser på att påskynda planprocessen på Östra Tyresö. Det gör att fler snabbare kan få tillgång till kommunalt vatten och avlopp med tydliga miljövinster. Det gör att hela Östra Tyresö kan utvecklas i stället för att hamna i vänteläge.

Det handlar dels om att ta större ansvar för framtida pensionsåtaganden. Kommunens kostnader för pensioner kommer att öka. Om det inte ska drabba den framtida välfärden behövs överskott idag. Vi höjer målet för överskott med drygt två och en halv miljoner kronor och tar därmed större ansvar för framtida välfärd.

Jämfört med idag satsar vi 25 miljoner kronor på barn och ungdomars kunskaper, vi satsar 5 miljoner kronor på ett tryggare Tyresö och vi förbättrar levnadsstandarden för Tyresös äldre. Och det med oförändrad skatt.

Tyresö är inte färdigt. Men möjligtvis är de som tycker det färdiga. Tyresö kommun behöver se dagens problem och vara beredd att göra något åt det.

Vi är redo att ta ansvar för ett Tyresö med höga ambitioner för kunskap, trygghet och de äldre. Vi sätter upp mål som vi kommer kunna genomföra.

Vi är frustrerade över en kommunledning som inte vill mer.

Innehåll;

Kunskap och trygghet	2
Men det kunde funnits ändå bättre förutsättningar... ..	6
Kunskap i stället för ointresse.....	8
- för att Tyresö ska kunna växa och utvecklas.....	8
Skolan i Tyresö kan mer – om den får chansen.....	8
En ointresserad borgerlighet	9
Ett otillräckligt förslag	9
Och förskolan finns inte ens i den borgerliga budgeten	10
Det socialdemokratiska alternativet.....	10
1. Lärartätheten måste förbättras.....	10
2. Resurser använda till läromedel behöver öka	11
3. Skolbarnomsorgen behöver förstärkas.....	11
4. Stödet till utsatta barn behöver förbättras	11
5. Lärandet måste vara livslångt!.....	11
6. På samma sätt är vi övertygade om att lärandet börjar redan i förskolan.....	11
7. Vi lär genom upplevelser.....	12
8. Även utbildningen på gymnasiet behöver förbättras	12
9. Skolans miljö behöver rustas upp	12
Socialdemokratiska förslag till driftsbudgeten 2008	13
Tabell 1 Konsekvenser för lärartätheten med en borgerlig och en socialdemokratisk budget.....	14
Trygghet i stället för passivitet	15
- för att Tyresö borde kunna vara just så som vi önskar	15
Tryggheten har inte ökat... ..	15
...men det måste inte vara så	16
Du ska våga vara ute - Det socialdemokratiska alternativet	16
1. Öka lärartätheten.....	16
2. Satsa på fritidsgårdar.....	16
3. 3 miljoner till trygghet!.....	17
4. Ge stöd till utsatta ungdomar	17
5. Underlätta för de som arbetar med drogfrågor	17
6. Öka resurserna i investeringsbudgeten för säkerhetshöjande åtgärder	17
7. Ge trygghet även till de minsta	17
Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008	18
Det ska löna sig att vara äldre – för att Tyresö ska vara rättvist och tryggt även när livet i övrigt är skört.....	19
En borgerlig politik som bestraffar de äldre	19
Behov att möta och vägar dit	19
Det socialdemokratiska alternativet – trygghet, förutsägbarhet och rättvisa.....	20
1. En vikariepool bör inrättas inom ramen för äldreomsorgen	20
2. Den administrativa belastningen bör minska inom äldreomsorgen – därför platsgaranti för de över 90	20

3. I investeringsbudgeten för 2009 bör projekteringskostnader för ett nytt äldreboende finnas med	21
4. Avgiften inom äldreomsorgen bör sänkas så att även pensionärer får del av välståndsökningen.....	21
5. Kommunen bör förvissa sig om att det finns tillräckligt med seniorboenden ..	21
Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008	21
Tyresö kommun – kan bättre – även när det gäller personalen	22
Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008	22
Låt Östra Tyresö utvecklas	22
Socialdemokratiska förslag till driftsbudgeten	22
Övrigt om driftbudgeten	23
Investera uthålligt.....	24
Ett socialdemokratiskt alternativ.....	24
Socialdemokratiska förslag till investeringsbudget 2008 till 2010.....	25
Finansiering.....	27
Höjda överskottsmål och oförändrad skatt	27
Nej till Vårnadsbidrag.....	28
Ett verkligt medborgarcentrum	29
En effektiv kommun	29
Ett rättvist stöd till kommunens gymnasieelever	32
Minskade sjuktal - en konsekvens av politiken.	33
Lägre kapital- och driftskostnader på grund av en lägre investeringsnivå	33
Omställningskostnader.....	33
Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008;.....	33
Socialdemokraternas budgetförslag i siffror;.....	34
Utgifter (utöver majoritetens förslag):.....	34
Besparingar (utöver majoriteten):.....	34

Men det kunde funnits ändå bättre förutsättningar...

Tyresö kommuns ekonomi växer i år snabbt. En hög tillväxt och därpå följande höga skatteintäkter bidrar till det. De prognoser som nu når allmänheten antyder att vi kanske befinner oss på toppen av högkonjunkturen. Det innebär att det kan finnas anledning att fundera på om Tyresö i dessa de bästa tiderna förmår att till fullo leverera och möta de krav som medborgarna förväntar sig.

Men det innebär också en stark anledning till att fundera på de förutsättningar som kommunen lever under och vilka dikterar många av villkoren för den lokala politiken. Det finns som vi ser det många orosmoment som behöver tydliggöras innan man kan vara säker på att Tyresö Kommun får behålla resurserna som kommuninvånarna arbetat ihop och förväntar sig kommunala tjänster för. Många av dessa orosmoment beror på vilken politik som förs nationellt. Vi vill här peka på några;

- En revidering av skatteutjämningsystem är på gång. Enligt de första skisserna förlorar Tyresö kommun uppemot 12 miljoner kronor. Vi socialdemokrater är för ett skatteutjämningsystem som utjämnar kostnader och möjligheter men kommer inte att acceptera ett system som omöjliggör välfärdsförbättringar i Tyresö. Därför behöver kommunledningen övertyga regeringen om att inte genomföra detta sitt utredningsförslag.
- Statsbudgeten som nu är föreslagen innebär sänkta ersättningsnivåer i flera socialförsäkringar. Detta riskerar att drabba kommunen både genom höjda försörjningsstöds-kostnader och i uteblivna skatteintäkter. Beräkningar från Riksdagens utredningstjänst visar att det handlar om mångmiljonbelopp. Kommunen bör naturligtvis åtminstone på kostnadssidan hävda finansieringsprincipen.
- Statsbudgeten innehåller också förslag om möjligheten för kommunen att inför vårdnadsbidrag. Kostnaden för detta är precis som majoriteten pekar på svår att förutse. Det enda man rimligtvis kan veta är att den är betydligt högre än den glädjekalkyl som borgerligheten i Tyresö räknat med.
- Även i övrigt påverkar den nationella ekonomiska politiken. Ett allt hårdare skuldsatt Tyresö riskerar drabbas hårt om den nationella politiken ytterligare spär på konsumtion, överhettning, inflationsförväntningar och därpå följande räntenivåer.

Vi socialdemokrater har på samtliga punkter ovan presenterat en nationell politik som skulle förbättra förutsättningarna för Tyresö Kommun.

När det gäller kommunsektorn har den socialdemokratiska riksdagsgruppen därtill presenterat konkreta förslag som skulle förbättrat kommunekonomin än mer;

- Vi, socialdemokrater, vill fortsätta vidareutbildningen av personalen i äldreomsorgen och har anslagit pengar för det.
- Pengar för att driva lärarledd läxläsning hade med socialdemokratisk politik understötts av statliga medel.
- Mer pengar hade funnits från staten för att underlätta vuxnas utbildning.

- Staten hade gett stöd för att etablera nyföretagartorg.

För Tyresös del hade det inneburit ungefär 5 miljoner kronor år 2008 för angelägna verksamheter. Vi har inte räknat in dessa resurser i vårt förslag men skulle en borgerlig majoritet i riksdagen visa sig vara beredd att lyssna på viktiga behov i välfärden och rösta för förslagen så bör naturligtvis dessa goda förslag inarbetas i Tyresös budget

Kunskap i stället för ointresse

- för att Tyresö ska kunna växa och utvecklas

Det är när varje barn och ungdom får uppleva glädjen i att lära sig nya kunskaper och när de känner att de vill veta mer som Tyresö kommer lyckas. Det är när den naturliga lusten att lära frodas, när alla får känna att de kan och när det blir naturligt för barn att känna bekräftelse som både individer och samhälle växer.

För oss socialdemokrater är kunskap och utbildning det viktigaste för att ge alla chansen. Det är den viktigaste insatsen för att utjämna klyftor grupper emellan. Det är den viktigaste insatsen för att långsiktigt öka tillväxt och minska arbetslöshet. Och det handlar inte minst om att ge varje enskild människa fler val och ökad livskvalitet.

Det finns ingen motsättning mellan kvalitet och kvantitet när det gäller utbildning. Tvärtom är det när många får chansen som fler lyckas och når riktigt bra resultat. Omvänt leder dåliga satsningar på utbildning och kunskap till att fler ställs vid sidan av och att den samlade kunskapsmassan minskas.

På samma sätt som vi socialdemokrater nationellt verkar för ökade satsningar på förskola, skola, högskola och vuxenutbildning är socialdemokraterna det parti i Tyresö som konsekvent jobbar för ökade ambitioner och krav när det gäller kunskap.

En del handlar om resurser. När skolverket granskat forskningen om hur barn och ungdomar lär sig är det uppenbart att den viktigaste faktorn för att alla barn, oavsett klassbakgrund, ska få bra kunskap är lärartäthet. För att vara tydlig; det är när det finns tid med läraren som även de elever som har svårast får möjlighet att lära sig. Lärartäthet beror i allt väsentligt på hur mycket resurser beslutsfattarna ger skolan.

En del handlar om vilken kvalitet man förväntar sig och vilka krav man ställer på verksamheten. Vi tror att det finns mycket att göra i denna del i Tyresö och presenterar en del idéer i detta dokument men kommer också att bli än tydligare under mandatperioden eftersom budgetalternativet främst bör handla om vilka resurser som skolan behöver.

Skolan i Tyresö kan mer – om den får chansen.

I ett samhälle som ställer allt högre krav på kunskap för att möta en tilltagande global konkurrens borde ingen nöja sig med låga ambitioner och mediokra satsningar.

Men när man ser skolan i Tyresö idag så finns det inga andra ord (än just låga ambitioner och mediokra satsningar) som bättre kännetecknar skolpolitiken och sämre beskriver de som jobbar och verkar i den.

Att Tyresö nu ligger näst lägst när det gäller lärartäthet av landets kommuner är väl känt. Att kommunen satsar lite på läromedel och stöd till barn med särskilda behov är andra sidor av samma bristande engagemang.

Och det syns, tvärtemot vad den borgerliga majoriteten brukar hävda, i resultaten. De är inte på den nivå som vore rimligt att förvänta sig av en kommun med Tyresös förutsättningar. Det är fler som inte uppnått målen vid de nationella proven än

genomsnittet i riket. Nästan var femte pojke i årskurs 9 når inte målen i Matematik. För att bara nämna två exempel.

Och det får konsekvenser längre upp i åren. Trots de goda tiderna sjunker inte arbetslösheten bland kommunens unga. Och den onda cirkeln har börjat. Kommunen har genom uteblivna satsningar accepterat individuella misslyckanden som ställer individer i utanförskap. Regeringen vägrar ge arbetsmarknadspolitiskt stöd till de som befinner sig längst ifrån arbetsmarknaden och kommunen är allt annat än intresserad av att erbjuda en andra chans i förbättrad vuxenutbildning. Kvar står den moderata förhoppningen om att de ska kunna få jobb med lövkattning.

Och allt detta trots elever, föräldrar och personal som med närmast heroiska insatser gör det närmast omöjliga möjligt.

En ointresserad borgerlighet

Den styrande borgerliga majoriteten har låtit skolan förfalla. Utbildningen har blivit en restpost som man kunnat justera med i relation till det aktuella ekonomiska läget.

Sparbeting har kombinerats med ointresse. Det är först när staten, via den socialdemokratiska regeringen, erbjudit riktade statsbidrag som den borgerliga kommunledningen gjort något. Och då absolut inte mer än vad som har krävts.

För nionde året i rad anslår oppositionen mer resurser till utbildningsväsendet än vad majoriteten vill eller mäktar med. Och resultatet låter inte vänta på sig. Tyresö finns nu i det absoluta bottenskiktet när det gäller satsningar på skolan.

Raset de senaste åren har varit så djupt att till och med borgerligheten nu börjar tycka det är jobbigt. Efter att vi socialdemokrater uppmärksammat allmänheten på att Tyresö nu ligger näst sist i lärartäthet av 288 granskade kommuner har vi hört kommentarer om att ”så lågt ska vi ju inte ligga” från den styrande borgerligheten. En illustration så god som någon på ambitionsnivån hos den styrande borgerliga majoriteten.

Ett otillräckligt förslag

Stressade av såväl vår opinionsbildning som allmänhetens reaktioner tvingas nu borgerligheten försöka kompensera en mångårig undlåtenhet vad gäller satsningar på skolan.

Även om det är ett för litet steg välkomnar vi detta. Skolan behöver mer resurser. Alla som medger och verkar för detta ska naturligtvis ha ett erkännande.

Samtidigt är vi, med historien om Tyresös skolpolitik i färskt minne, oroliga att majoriteten nu anser sig ha desarmerat det problem som skolan utgjort i den politiska retoriken. Därmed skulle den satsning man nu gör vara en engångshändelse.

Låt oss då påminna om att de satsningar majoriteten nu föreslår kommer förflytta Tyresö till någonstans kring plats 280 av 288 undersökta kommuner i lärartäthet. Så allvarlig har krisen hunnit bli och så otillräcklig är satsningen.

För en elev i en normalstor klass innebär det i genomsnitt 6 timmar av utebliven lärarundervisning varje vecka jämfört med riksgenomsnittet.

Och så tror man sig kunna förvänta toppresultat. Sällan är skillnaden mellan retorik och verklighet större.

Även om vi vill göra mer så hade vi kunnat förstå den borgerliga satsningen om den hade kombinerats med en uttalad ambition att höja anslagen kommande år. Då hade de 7-9 miljoner som nu satsas på skolan kunnat användas för att successivt förstärka på de områden där brister finns. Lärartätheten hade kunnat byggas upp mot en högre nivå 2009. Nu sätter snarare bristen på uttalade ambitioner och osäkerheten kring det ofinansierade vårdnadsbidraget hämsko kring verksamheten. När nämnden väl bestämt hur resurserna ska användas och innan anställningsprocesser kommit igång riskerar en så stor del av året att ha gått att man inte kommer att kunna förbruka de pengar som skulle ha rymts inom årets ram men som kommer att ge ett långsiktigt högre kostnadsläge. (se tabell nedan)

Och förskolan finns inte ens i den borgerliga budgeten

Trots att alla, även den moderata finansministern, idag inser att lärandet börjar i tidiga år och att förskolan är en unik möjlighet att kombinera lärande med lek så lyser förskolan i det närmaste helt med sin frånvaro i borgerlighetens budget. Inga extra satsningar görs. Och detta trots att kommunen ligger långt efter både när det gäller hur mycket personal som finns per barn och deras utbildningsgrad. Det finns inte heller några uttalade ambitioner för förskolan i det borgerliga förslaget. Tvärtom riskerar ett strukturellt underskott som förskoleverksamheten bär med sig in i budgetarbetet kombinerat med ett resurskrävande vårdnadsbidrag innebära att majoriteten tvingas till ytterligare sparåtgärder på förskolan. Det är en så milsvid skillnad mot det som den borgerliga majoriteten lovade i valet 2006 – att minska barngruppernas storlek. Vi vill mer med förskolan och presenterar därför åtgärder för det som den borgerliga majoriteten utlovade i valet men nu sorgligt glömt bort.

Det socialdemokratiska alternativet

Som vi pekade på ovan kommer vi konsekvent under perioden verka för stora satsningar på utbildning och kunskap. Vi kommer redovisa konkreta insatser för att stärka kunskapsförmedlingens roll inom skolan. Därför väljer vi i detta skede att peka på de mest akuta behov som vi tycker tydligt finns;

1. **Lärartätheten måste förbättras.** Det handlar både om vilken ambition vi har för elever i allmänhet som vilket stöd vi vill ge de elever som har störst behov av extra stöd och hjälp. Tyresö bör uttala som en målsättning för mandatperioden att lärartätheten ska upp till riksgenomsnittet. Det handlar både om att anställa fler lärare och att öka den tid som lärare de facto undervisar och befinner sig bland elever. Med en sådan uttalad ambition som bär över längre tid än ett budgetår vågar också skolorna anställa för hela den summa som är reserverad i årets budget. Som framgår av tabell nedan har det högst betydande effekt på lärartätheten.

2. **Resurser använda till läromedel behöver öka.** Tror man på värdet av klassisk kunskap kan man inte lämna över lärandet till hemsidor, återanvända och inaktuella eller sponsrade lättviktiga läromedel. Av alla landets kommuner hamnar Tyresö bland de 5% som spenderar minst på läromedel. Elever överges, ställs utan tillräckligt med lärare och utan tillräckligt med bra läromedel.
3. **Skolbarnomsorgen behöver förstärkas.** För oss handlar skolbarnomsorgen om utvecklande och lärande mer än förvaring. Det är dessvärre inte det perspektiv som varit styrande i Tyresö. Tvärtom har andelen pedagogiskt utbildad personal varit för låg och resurser satsade på fritidshem varit för blygsamma. Inom ramen för Fritids bör det finnas utrymme för hjälp med skolarbetet.
4. **Stödet till utsatta barn behöver förbättras.** Det bör ske genom generella insatser som till exempel ökad lärartäthet vilket ger lärarna mer tid att se varje enskilt barns behov. Det bör också ske genom generella insatser som vi vet huvudsakligen stödjer barn från mer studieovana miljöer. Kommunen bör initiera ett stort projekt för hjälp med lärarledd läxläsning för barn i årskurs 4 till 9. Eleverna bör ha rätt till mellan 6 och 10 timmars lärarledd läxläsning i månaden (beroende på årskurs). Det utjämnar möjligheter och ger fler chansen att ta till sig den kunskap som skolan vill förmedla. Sådan hjälp finns föreslagen i det förslag till integrationspolitiskt program som majoriteten ställt sig bakom. Men i budgeten syns inte tillstymmelse till ambitioner på området. Även det mer riktade stödet bör inom ramen för vår budget kunna stärkas. Den pågående utvärderingen och översynen av elevhälsoorganisationen kommer visa hur stort behovet är.
5. **Lärandet måste vara livslångt!** Därför är vi socialdemokrater upprörda över den borgerliga regeringens nedrustning av vuxenutbildning samt möjlighet till högskole- och universitetsstudier. I den socialdemokratiska motionen till riksdagen föreslås 600 ytterligare miljoner till vuxenutbildningen. Om detta bifalls bör kommunen förstärka sin vuxenutbildning för att bättre svara mot behoven. På samma sätt bör kommunen av regeringen begära att mer medel avsätts till arbetsmarknadsutbildning riktad till ungdomar.
6. **På samma sätt är vi övertygade om att lärandet börjar redan i förskolan.** Sammantaget innebär vår politik 3 5 miljoner kronor mer till förskolan. Därigenom kan ett första steg tas för att öka personaltäthet och minska barngruppernas storlek. För att stärka kunskapsinnehållet och lusten även bland de minsta att lära sig bör lärarlyftet också omfatta förskolelärares vidareutbildning och ge barnskötare möjlighet att vidareutbilda sig. Detta bör kommunen begära av regeringen. Det ger också förutsättningarna att skärpa kraven på förskolorna. Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning är i de kommunala förskolorna idag 43 procent. I de privata är andelen 22%. Båda är för låga, men andelen i de privata är naturligtvis på en upprörande låg nivå. För båda kategorierna bör kommunen ställa högre krav. Om man har perspektivet att

förskolan är en viktig del i barns lärande och utveckling blir det naturligtvis absurt att straffa barn till arbetslösa och föräldralediga. I ett första steg bör dessa garanteras en möjlighet till 20 timmar. Det möjliggör att barnen kan vara med sina kompisar och få del av pedagogisk verksamhet under 4 av veckans dagar. Samtidigt kan arbetslösa få bättre möjligheter att söka jobb och föräldralediga få mer tid med barnens småsyskon.

7. **Vi lär genom upplevelser.** Genom att få nya intryck och perspektiv växer vi som människor och vår kunskap med den. Det som kanske mer än annat ger oss upplevelser är kulturen. Vi vill stärka kulturens roll i skolan. Regeringen har beslutat om en kulturpeng till elever i årskurs 7, 8 och 9. Men barnen i lägre årskurser har lämnats helt utan. Vi vill kompensera för detta och anslår därför medel till utvecklingsförvaltningen för att använda för kultur i skolan. Anslaget motsvarar 100 kronor per elev och ska användas så att det kommer alla elever i berörda årskurser till del.
8. **Även utbildningen på gymnasiet behöver förbättras.** De som väljer Tyresö Gymnasium för sin utbildning får sämre resurser för sin skolgång än de som väljer en motsvarande utbildning på en skola utanför kommunen. Som vi redovisar i vår lista över besparingar minskar vi den närmast fria dragningsrätt som andra kommuner och friskolor fått till Tyresös kommunkassa. Besparingen och ytterligare 700 000 återför vi till att stärka kvaliteten på Tyresö Gymnasium.
9. **Skolans miljö behöver rustas upp.** Den miljö som lärandet sker i är inte oväsentligt. Tvärtom – att få undervisningen i en ljus, fräsch och stimulerande miljö gör skillnad. Det finns ett stort upprustningsbehov i Tyresös skolor. Ett långsiktigt program bör upprättas för att belysa behoven och tydliggöra vad som krävs för att Tyresös skolor, även rent fysiskt, ska kunna motsvara vad man förväntar sig av en ledande kunskapskommun. Ett sådant program borde också i en alltför tung investeringsbudget göra det möjligt att prioritera bort andra områden. Redan i årets investeringsbudget (se nedan) försöker vi få till ett sådant skifte.
Samtidigt som kommunstyrelsen behandlar budgeten för 2008 skickar kommunstyrelsens borgerliga majoritet ut kommunens skolor på panikshopping. Uppdraget är att handla upp 15 miljoner kronor på två månader och de uttalade kraven är att det ska synas och att de ska kunna tas in i 2007 års bokslut. Skolorna har i liten eller ingen utsträckning fått vara med och tycka till om dessa inköp, tvärtom är de i praktiken bestämda av den borgerliga majoritetens politiker.
Självklart kommer nya datorer och möbler att uppskattas initialt – men på sikt står man kvar med dåliga miljöer och stora behov. Vi föreslår istället att dessa 15 miljoner tillsammans med en rad punkter i årets investeringsbudget förs över till 2008 års budget och fördelas i allt väsentligt ut till skolans och förskolans rektorer så att de i samråd med personal, föräldrar och elever kunde bestämma vad som vore bäst för att stärka kunskapsförmedlingens roll på respektive enhet. På så sätt

skulle man bättre möta de behov som upplevs som viktigast och dels undvikit förbudet att använda pengarna långsiktigt på viktiga investeringar.

Socialdemokratiska förslag till driftsbudgeten 2008

- Att anslaget till Barn- och utbildningsförvaltningen vad gäller elevpengen till grundskolan utökas med 7,5 miljoner kronor
- Att Anslaget till förskolan vad gäller barnomsorgspengen utökas med 5 miljoner kronor
- Att Anslaget till Gymnasieskolan utökas med 0,7 miljoner kronor
- Att Kommunfullmäktige uttalar ambitionen att ytterligare höja lärartätheten år 2009 och att skolorna i sin planering bör utgå från detta.
- Att Barn- och Utbildningsnämnden bör få i uppdrag att särskilt rikta insatser för att höja kvaliteten på läromedel som används i kommunen.
- Att Barn- och utbildningsnämnden bör få i uppdrag att organisera lärarledd läxläsning vid kommunens skolor i enlighet med förslagen ovan.
- Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att följa och till kommunstyrelsen återrapportera förutsättningarna för och behoven av att förstärka skolbarnomsorgen.
- Att Kommunstyrelseförvaltningen, i samverkan med Barn- och utbildningsnämnden och berörda skolor, ges i uppdrag att utarbeta en ambitiöst och tydligt program för upprustning av Tyresös skolor till en nivå som motsvarar ambitionen att vara en ledande kunskapskommun.
- Att Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att av regeringen begära att lärarlyftet ska omfatta också personal inom förskolan.
- Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att av såväl kommunala som privata förskolor kräva en högre andel pedagogiskt högskoleutbildad personal.
- Att Kommunfullmäktige uttalar att andelen pedagogiskt högskoleutbildad personal ska vara 50% vid såväl privata som kommunala förskolor vid ingången till år 2010.
- Att tiden som barn till arbetslösa och föräldralediga får vara på förskolan förlängs i enlighet med förslagen ovan.
- Att Utvecklingsförvaltningen får i uppdrag att initiera en satsning på kultur i skolan och att 0,4 miljoner kronor avsätts för ändamålet.

Tabell 1 Konsekvenser för lärartätheten med en borgerlig och en socialdemokratisk budget

De två budgetalternativens konsekvens för lärartätheten vid Tyresös skolor	Det borgerliga förslaget	Det borgerliga förslaget med kostnaderna för vårdnadsbidraget inräknat	Socialdemokratiska förslaget	Skillnad
Resurser satsat 2008 på lärartäthet (förutsatt att 1 000 000 kronor används till annat än lärartäthet – i båda alternativen). Utöver den miljon som används till lärarlyftet.	8 000 000	6 000 000	15 500 000	7 500 000/ 9 000 000
Antal nya lärare sett till helårstjänster	20	15	39	19/24
Antal nya lärare utan respektive med uttalad politisk ambition att fortsätta satsningen 2009 - vid slutet av 2008*	20	15	52	32/37
Ny lärartäthet per 100 elever (vid 2008 års utgång)	7,1 -7,2	7,0-7,1	7,8	0,6-0,8
Lärlarledd tid per klass och vecka				4-6 timmar
Minskad genomsnittlig klasstorlek på nya klasser om lärartätheten slås ut jämnt över kommunens skolor				c:a 5 elever

*Förutsatt att skolorna hinner använda 1/3 av resurserna till personalförstärkningar under våren och 2/3 under hösten.

Beräkningen baserad på att skolorna anställer upp till den nivå de är utlovade resurser för år 2009. Om exempelvis en större skola får 800 000 kronor i årligt anslag för personalförstärkning (motsvarande två lärartjänster) och hinner anställa en lärare en bit in under våren och ytterligare en till höstterminens start så förbrukar de kanske 550 000 kronor. Då finns det egentligen utrymme att anställa ytterligare en lärare under hösten men eftersom skolan sett till årsbudgeten och utan ambitionen att höja nästa år då inte har pengar till tre nya lärare. Med en uttalad ambition att höja anslaget 2009 skulle skolan valt att anställa ytterligare en lärare.

Trygghet i stället för passivitet

- för att Tyresö borde kunna vara just så som vi önskar

Bilden vi själva vill se av Tyresö som den trygga och trivsamma kommunen är inte längre den som många upplever i sin vardag. Visst är det få som utsätts för brott. Visst talar statistiken för att det inte bör finnas anledning att vara orolig om man är skötsam och försöker hålla sig undan.

Tryggheten har inte ökat...

Men om man ändå är orolig? Om man inte vill hålla sig undan? Och om man inte tycker det är gott nog att inte våga vara ute på kvällen?

Politiken för ett tryggare Tyresö har misslyckats. Samtidigt som vandalisering och nedskräpning ökat känner människor i ökande grad oro för våldsbrott och ungdomsgång. Det gäller i centrumområdet likaväl som i Trollbäcken och Strandområdet.

Varför har det då blivit så här? Det finns förstås flera olika orsaker.

En handlar om att Tyresö som andra drabbas av ökande klyftor. När skillnaden blir större och utanförskapet växer blir otryggheten större överallt. Mängden vaktbolag växer och sociala problem växer – samtidigt. Det är till stor del följden av en regeringspolitik som konsekvent gör klyftorna större och gapet till de utanför samhällsgemenskapen större. Och det måste Tyresö och Tyresös kommuninvånare hantera varje dag.

En annan orsak kan vi ana i ett arbets- och familjeliv som ställer allt större krav på människor. Förväntningar och krav leder för många till minskande förutsättningar att möta framförallt ungdomars behov av tid, samtal och närhet. Resultatet blir rotlöshet och vistelser på stan snarare än meningsfull fritid.

Och just där finner vi en tredje förklaring när det förebyggande arbetet konsekvent rustats ner i Tyresö av den majoritet som stängt fritidsgårdar, minskat lärartätheten och i stället mest talar om sämre moral. Det har inneburit mindre utrymme för barn och ungdomar. Och mindre tid med vuxna. Det har dessutom inneburit att vuxenvärlden har mindre kontroll och förståelse av vad som händer bland ungdomar på gator och torg.

En fjärde och uppenbar orsak står att finna i bristande polisiär närvaro. När polisen inte syns i offentligheten ges intrycket av att en slags laglöshet råder. Det är dags att bryta den uppfattningen.

...men det måste inte vara så

En socialdemokratisk politik sätter tryggheten högt upp på dagordningen. Därför har vi lagt tio konkreta förslag till kommunfullmäktige.

Därför föreslår vi ökade resurser till såväl det förebyggande som det polisiära arbetet. Vi är övertygade om att det för människors känsla av trygghet är lika viktigt att starkt bekämpa brott som det är att bekämpa brottens orsaker.

Vårt engagemang har gett vissa resultat. Det brottsförebyggande rådet ska efter en lång paus återuppta sin verksamhet. Kommunen har beslutat starta en uppsökande verksamhet vid Alléplan och i strandområdet med insatser från den sociala sidan, fritidsverksamheten och närpolisen. Båda är direkta förslag från vår motion och vi tycker att det är bra, om än senfärdigt.

Men mycket återstår att göra. Fritidsgårdar är sedan flera år ett försummat kapitel i Tyresö. I sista stund har nu majoriteten satt av vissa resurser. Det är tveksamt om de räcker och erfarenheten visar på ett begränsat intresse från majoriteten att använda sig av även de pengar som man satt av för fritidsgårdsverksamheten. Därför känner vi tveksamhet inför om det inte är så att även den framtida borgerliga politiken för trygghet kommer bära med sig i huvudsak fortsatta brandkårsuttryckningar när tillräckligt många närboende klagat.

Du ska våga vara ute - Det socialdemokratiska alternativet

Vi socialdemokrater vill genomföra det program vi motionerade om till fullmäktige. Men vissa saker är mer brådskande med än andra. Därför vill vi i budgeten göra följande saker för att öka tryggheten i Tyresö;

1. **Öka lärartätheten** så att de problem barn och ungdomar upplever i sitt hem, skolan eller på fritiden blir synliga. Det är när varje lärare hinner se varje elev som skolan kan fånga upp och ta tag i problemen innan de blir till problem. Våra insatser på detta område har vi mer beskrivit i avsnittet ovan.
2. **Satsa på fritidsgårdar** för det ger resultat. Det ökar inte bara tryggheten utan berikar också de ungdomar som är i störst behov av utveckling och stöd. Det ger plats för meningsfullhet istället för sysslolöshet. När våldsbrott och vandalisering har inträffat har också fritidsgårdarna varit viktiga källor till kunskap om vilka personer som berörts. Vi har alltsedan nedläggningen argumenterat för ökade satsningar på fritidsgårdarna. Nu vill vi ta ett av flera steg som är nödvändiga de kommande åren. Vi sätter av resurser för att kunna öppna upp en av de stängda fritidsgårdarna och för att öka öppethållande vid de befintliga fritidsgårdarna/fritidsklubbarna. Vi har också argumenterat för att öppna upp någon verksamhet för de lite äldre ungdomarna i form av ett ungdomscafé. Detta har borgerligheten i retoriken varit positiva till. Pengar har till och med funnits reserverade i budgeten – men inget ungdomscafé synes än. Motivet sägs handla om förankring. Det är bra att förankra bland ungdomar och skapa rätt verksamhet men det är inte bra att använda förankringen för att göra så lite som möjligt. Det är dags att skapa den verksamhet som det redan finns pengar för.

3. **3 miljoner till trygghet!** Vi motsätter oss den borgerliga majoritetens förslag att extrabeskatta Tyresö Bostäders hyresgäster med drygt 3 miljoner kronor genom att ta ut en borgensavgift. Avgiften bidrar än mer till att skapa orättvisa mellan olika boendeformer. Vi vill istället ge Tyresö Bostäder i uppdrag att använda dessa pengar för att öka tryggheten för de boende. Vi vill öka möjligheten för de boendes ungdomar att få sommarjobb, vi vill att bolaget ökar arbetet med att skapa trygga miljöer genom exempelvis förbättrad belysning och trädgårdsskötsel, vi vill ge Tyresö bostäder i uppdrag att arrangera aktiviteter för ungdomar i samband med skolstart och vi vill att föreningar ska kunna söka medel för aktiviteter som ökar tryggheten av Tyresö Bostäder.
4. **Ge stöd till utsatta ungdomar** som behöver stödet. Socialförvaltningen har uttryckt önskemål om resurser till en hjälptelefon till ungdomsenheten och en tjänst som kurator vid ungdomsmottagningen. Dessa insatser möter ett behov bland ungdomar som far illa och riskerar hamna snett om de inte får stöd och hjälp. Socialförvaltningen har efterfrågat 4,7 miljoner för diverse utgifter där dessa utgör 0,7 miljoner kronor. Majoriteten har anslagit 4,0. Vi kommer verka för att dessa insatser ryms inom denna ram.
5. **Underlätta för de som arbetar med drogfrågor.** Alkohol och droger är en av de inkörsportar som skapar sociala problem och grogrund för våld och brottslighet. Vi anslår därför mer resurser till viktiga organisationer som bidrar till ett drogfritt samhälle. År efter år har de ökade ambitioner som främst Team Smart haft fått stå tillbaka för att majoriteten inte velat anslå resurser som motsvarar behoven. Vi anslår nu det vi tror behövs utöver vad majoriteten brukar anslå.
6. **Öka resurserna i investeringsbudgeten för säkerhetshöjande åtgärder.** Här ryms åtgärder som kameraövervakning, vissa belysningsfrågor och säkerhetshöjande åtgärder i den fysiska miljön. Den borgerliga majoriteten fortsätter som om inget hänt. Trots ökade behov och nya intelligenta kameror som kostar mer men också ger mer väljer man att fortsätta i gamla invanda mönster. Vi vill öka resurser för att kunna utrusta fler skolor med dessa intelligenta kameror och kunna öka resurserna för förbättrad belysning. Detta kostar i driftsbudgeten när det gäller drift och kapital men en minskad skadegörelse och brottslighet medför också på sikt en ekonomisk vinst (vilken vi dock inte räknat oss tillgodo i detta förslag).
7. **Ge trygghet även till de minsta.** I ett förslag till fullmäktige har vi föreslagit att en kommunal barnombudsman inrättas. En sådan tjänst handlar såväl om att ge barn och ungdomar inflytande i skolan som att ge skydd mot utsatthet. Vi tycker att ombudsmannen också ska ge ökat skydd mot mobbing i skolan och vara en möjlig instans dit elever och föräldrar kan vända sig när de inte får tillräckligt stöd. Vi föreslår att en sådan funktion inrättas från 1/7 och att kostnaden för den finansieras lika av alla förvaltningar och inom befintlig ram.

Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008

- Att anslaget till fritidsgårdar höjs med 1 miljon kronor
- Att Tyresö kommun tillskriver regeringen med krav på ökad polisiär närvaro i kommunen
- Att ett ungdomscafé startas upp
- Att den hjälplinje och kuratorstjänst som socialförvaltningen efterfrågat ryms inom den ram som fullmäktige beslutar om.
- Att öka anslaget till det drogförebyggande arbetet/stöd till föreningar med 0,2 miljoner kronor
- Att fördubbla satsningen för säkerhetshöjande åtgärder till 2 miljoner kronor och därmed öka kostnaden för driftsbudgeten i motsvarande grad.
- Att en kommunal barnombudsman inrättas från den 1/7 2008.
- Att kommunen avstår från att ta ut en borgensavgift från Tyresö Bostäder och ger bolaget i uppdrag att verka för att dessa medel ska användas för att öka de boendes trygghet.

Det ska löna sig att vara äldre – för att Tyresö ska vara rättvist och tryggt även när livet i övrigt är skört

På toppen av högkonjunkturen borde förbättringar kunna komma alla till del. En lägre arbetslöshet och högre tillväxt kan utan en medveten politik komma att gynna bara de som befinner sig i eller kommer in på arbetsmarknaden. Men även äldre och yngre har respektive kommer att bidra till det gemensamma välståndet och det är därför för oss socialdemokrater moraliskt förpliktigande att se till att även dessa grupper får del av välståndsökningen.

En borgerlig politik som bestraffar de äldre

Den nuvarande regeringen för sedan valet 2006 den rakt motsatta politiken. Pensionärer bestraffas just för att de är pensionärer och förväntas betala högre skatt för samma inkomster jämfört med löntagare. Barn och ungdomar till arbetslösa och sjuka straffas på samma sätt för att deras föräldrar inte kunnat arbeta.

Argumentationen har från regeringens sida handlat om att pensionärer ska få del av tillväxten på andra områden än via den nationella politiken. Nu vet vi svaret när det gäller Tyresö. Den borgerliga majoriteten uttrycker ingen förstärkt ambition när det gäller äldreomsorg eller hemtjänst. I budgeten finns inte en enda reform som någon äldre kommer att kunna uppmärksamma i den egna vardagen. Det hade man möjligtvis kunnat leva med om det inte vore för att de äldre i stället för förbättringar i äldreomsorgen möts av en ambition att rejält höja avgiften. Och avgiften skulle höjas mest för de med lägst inkomster. Och det på toppen av en högkonjunktur med god kommunal ekonomi. Efter rejäla protester från pensionärsorganisationer och den politiska oppositionen backar nu majoriteten i sista stund. Men det råder ingen tvekan om vad som var den borgerliga majoritetens egentliga ambition.

Men även utan höjda avgifter är avgiftskonstruktionen sådan att många pensionärer med hemtjänst eller i äldreomsorg riskerar att få se sin höjda pension och sänkta kommunalskatt uttraderad av höjda avgifter.

Nu möts de av ingen förbättring, höjd relativ inkomstskatt och i praktiken höjda avgifter. Bestraffad inte en eller två utan tre gånger.

Behov att möta och vägar dit

Den brukarundersökning som kommunen gjort visar på en i allt väsentligt bra kommunal äldreomsorg. Särskilt framhålls personalens kompetens och bemötande som positiva faktorer. Det visar att den största tillgången i äldreomsorgen är den egna personalen. Kritiska synpunkter om verksamheten finns dock vad gäller maten i särskilt boende och kontinuiteten i hemtjänsten.

Dessa synpunkter är värda att ta på allvar.

De lokala organisationerna av PRO och SPF har pekat på ett växande behov av särskilt boende. Det är inget märkligt eftersom den demografiska utvecklingen är tydlig. Antalet äldre växer i kommunen. Det märkliga är snarare att den borgerliga majoriteten inte har någon plan för att hantera frågan.

Med antalet äldre riskerar också prövningen av ansökningar om hjälp att växa. Med ökande behov som inte svarar mot utbudet riskerar biståndsprövningen att bli krångligare och överklaganden fler. En allt större del av de resurser som borde gå till omsorgen om äldre riskerar i stället att gå till utredningar och rättsprocesser.

Det socialdemokratiska alternativet – trygghet, förutsägbarhet och rättvisa

Vi socialdemokrater tänker inte avvika från kraven på trygghet och rättvisa även för de äldre. Att de borgerliga partierna inget gör innebär inte att ingenting behövs göras i budgeten. Därför föreslår vi i budgeten;

1. **En vikariepool bör inrättas inom ramen för äldreomsorgen.** Det handlar om att dels förbättra personalens arbetsvillkor så att de bättre kan svara mot vårdtagarnas behov. Men det handlar lika mycket om att förbättra just den kontinuitet som vårdtagarna saknar idag. Det är dags att göra upp med myten att mer personalkontinuitet kostar. Att tro att värdet av flexibilitet och att kunna externalisera kostnader för sjukfrånvaro alltid innebär en vinst jämfört med de ökade administrativa kostnader som uppstår av många tillfälliga anställningar och att ringa in folk med kort framförhållning. Nynäshamn har helt nyligen etablerat ett bemanningscentrum som ger fler anställda chansen till bra arbetsvillkor och fler äldre ökad chans till kontinuitet i relationen till personalen. Och det utan en beräknad merkostnad. Förutom minskade administrativa kostnader förväntas en noggrannare prövning av det egentliga behovet vara grunden för detta. Ett liknande system bör etableras i Tyresö.
2. **Den administrativa belastningen bör minska inom äldreomsorgen – därför platsgaranti för de över 90.** För att inte i onödan inleda behovsprövningar bör en allmän platsgaranti införas för de som är över 90 år. Garantin bör innebära en rätt att utan prövning få rätt till en plats på samma villkor som de under 90 som fått ett positivt resultat av en normal behovsprövning. I mindre skala bör också prövas och utvärderas vad effekten av att undanta två timmar från behovsprövning i hemtjänsten. Den första instinktiva reaktionen är ju att en sådan reform måste kosta pengar. Verkligheten kan dock visa sig vara tvärtom visar erfarenheter från andra kommuner. Förutom administrativt sänkta kostnader visar det sig också att tryggheten i och förvisningen om att verkligen få hjälp när det behövs utan att bli ifrågasatt gör att man väntar med att söka till dess att man verkligen behöver hjälpen. Ett system med hög grad av behovsprövning riskerar att innebära att man söker hjälp för säkerhets skull.

3. **I investeringsbudgeten för 2009 bör projekteringskostnader för ett nytt äldreboende finnas med.** Det är inte anständigt att försöka möta en förväntad brist på platser i äldreomsorgen med att man kan köpa platser i andra kommuner. I praktiken innebär det att man kommunförvisar äldre personer bort från den miljö där man kanske levt större delen av sitt liv och önskar bo kvar.
4. **Avgiften inom äldreomsorgen bör sänkas så att även pensionärer får del av välståndsökningen** till dess att även pensionärer fått del av skattesänkningar på nationell nivå. Vi föreslår en miljon kronor för att under år 2008 kunna sänka avgifterna för kommunens pensionärer. Dessa bör i allt väsentligt gå till att höja förbehållsbeloppet. Därigenom får framförallt pensionärer med låga pensioner en anständig ökning av sin frihet.
5. **Kommunen bör förvissa sig om att det finns tillräckligt med seniorboenden** för friska äldre genom sitt planmonopol, kommunala bostadspolitik och en kommunal markpolitik. Eftersom dessa bör placeras centrumnära bör fullmäktige uppdra åt kommunstyrelsen att tillse att en rimlig mängd av de tillkommande lägenheterna i den stora centrumomvandlingen blir hyresrätter tillgängliga för yngre äldre.

Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008

- Att en vikariepool etableras inom ramen för äldreomsorgen i syfte att förbättra kontinuiteten i verksamheten och ge de anställda bättre anställningsvillkor.
- Att man vid etablerandet av en sådan använder praktiska erfarenheter från Nynäshamns bemanningscentrum.
- Att en platsgaranti införs vad gäller särskilt boende för sökanden över 90 år i enlighet med förslaget ovan införs.
- Att försök med två ej behovsprövade timmar inom hemtjänsten genomförs och utvärderas i enlighet med förslaget ovan.
- Att Socialnämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag till sänkt taxa inom äldreomsorgen till en kostnad om 1 miljon kronor.
- Att Kommunfullmäktige uttalar ambitionen att en rimlig andel av tillkommande lägenheter i centrumområdet bör byggas som hyresrätter i form av sk seniorboende.

Tyresö kommun – kan bättre – även när det gäller personalen

Som vi tidigare argumenterat för behövs en vikariepool inom äldreomsorgen för kvalitetens och kontinuitetens skull. Men det är också bra för arbetsvillkoren. Personaltäthet i förskola och grundskola handlar primärt om hur varje barn ska få den kunskap och det bemötande som en bra skola och förskola ger. Men det är också bra för de som jobbar där.

Omvänt är också en personal som trivs och har hälsan bra för verksamheten. För att reducera kostnaden för sjukskrivningar och för att få en bättre kvalitet på verksamheten anslår vi extra medel till det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

En av de insatser som borde övervägas är att öka de anställdas inflytande över sin egen arbetstid. Det kan handla om såväl kortare arbetstid vid föräldraskap, längre vid ofrivillig arbetstid samt inflytandet över förläggningen. Tyresö kommun bör under 2008 arbeta fram ett underlag för att kunna ge kommunanställda föräldrar utökad rätt att korta sin arbetstid för att vara mer med barnen.

Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008

Att 0,5 miljoner kronor utöver liggande förslag reserveras för det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Låt Östra Tyresö utvecklas

Kommunen förändras i snabb takt. Befolkningen ökar och kraven på kommunal service ökar. I nya områden väntar boenden med rätta på ett bra system för vägar, vatten och avlopp. Med ökande befolkning växer också kraven på fungerande förskola, skola och så småningom äldreomsorg. Kanske snabbast växer befolkningen och därmed behoven i Östra Tyresö. Det som stoppar upp i dagsläget är ett krävande detaljplanearbete.

Även om detaljplanearbetet pågår så är startpunkten för de tidsplanerade områdena så avlägsna som 10 till 15 år fram i tiden. Det är att försätta hela kommundelar i vänteläge och inte acceptabelt.

I majoritetens budgetförslag finns en förstärkning av stadsbyggnadskontoret med 1 miljon kronor men det svarar i allt väsentligt bara mot de krav som nuvarande organisation ställer. Vi föreslår därför att en ny ”lina” inrättas så att två parallella lag kan arbeta med att få fram detaljplaner för Östra Tyresö. Det ger möjlighet att markant korta tiderna och snabbare möta de boendes behov samtidigt som vatten och avloppssystem kan bli mer miljöanpassade.

Socialdemokratiska förslag till driftsbudgeten

Att 1,5 miljoner kronor avsätts för att påskynda arbetet med detaljplaner för Östra Tyresö.

Övrigt om driftbudgeten

Vi socialdemokrater ansluter oss till majoritetens förslag när det gäller anslag till miljö-, transport och energiplanerare, naturskolan, Socialnämndens påslag om 4 miljoner kronor för att täcka ökande kostnader för i huvudsak hemtjänst och Migrationsklass. Övriga förslag från majoriteten är kommenterade i andra delar av budgeten.

Investera uthålligt

Majoriteten föreslår i sitt budgetförslag en investeringsnivå om 200 miljoner kronor netto. Den nivå som borgerligheten förespråkar är inte hållbar. Resultatet kommer bli en ökande skuld som kommer belasta Tyresö kommuns skattebetalare för lång tid framåt. Om det vore en engångsföreteelse till följd av ett uppdämt behov som sedan vore avklarat så vore det inte något större problem. I budgetens skrivningar pekas det också på att budgeten under till viss del 2009 men framför allt 2010 inte är lika hårt belastade. Det är dock en sanning med stor tveksamhet. Tvärtom pekar det mesta på att investeringsbehovet när man kommer fram till dessa år är lika stort som för innevarande år. Värt att notera i sammanhanget är att investeringsvolymen för år 2007 låg på en än högre nivå. Kommunens ekonomikontor har i underlag pekat på att all investeringsvolym över 115 miljoner kronor per år leder till ökad upplåning och att en allt större del av den kaka som borde gå till verksamhet i stället går till kapitalkostnader.

Och det är inte så att kommunen står utan angelägna kommande investeringsbehov. Som vi pekat på kommer det på ett par års sikt finnas ett starkt behov av att bygga någon form av nytt äldreboende för att klara kraven från Tyresös åldrande befolkning. Majoriteten har vidare i sitt förslag till investeringsbudget tagit bort en sedan tidigare planerad tillbyggnad på Breviks skola – trots att det finns ett uppenbart behov av detta – kanske redan till 2009. Lägg därutöver till det kulturcentrum som behövs byggas i anslutning till Nyboda-området. Och den förstärkning av Skälsåtra- och Långsjövägen som behövs för att kunna förse området med busstrafik. Eller de omfattande exploateringskostnader som följer av en allt större andel permanentboende på Brevikshalvön.

2008 är knappast det år då det är billigast att bygga. Vi befinner oss på toppen av en konjunktur som medfört att många investeringar som kommunen gjort de senaste åren blivit dyrare än planerat. Kostnader för entreprenader har inte direkt blivit billigare.

Ett socialdemokratiskt alternativ

I det läget gäller det på investeringssidan, precis som på driften, att vara återhållsam. Vi socialdemokrater presenterar därför en investeringsbudget som omfattar 9 miljoner kronor mindre än majoriteten för år 2008. Vi markerar också behovet av kommande nödvändiga investeringar i planerna för år 2009 och 2010. Detta för att budgeten för dessa år ska bli tydligare och visa på behovet av att prioritera, nu och då. För oss handlar det om att prioritera de kommunala kärnverksamheterna i form av skolor, förskolor och äldreomsorg. Och göra det på ett sätt som påverkar miljön minimalt. Därtill satsar vi på säkerhetshöjande åtgärder för att skydda liv och egendom.

På skolans område föreslår vi att 15 miljoner överförs från 2007 års bokslut för att tillföras skolorna för att förbättra de pedagogiska miljöerna. Det kan handla om utgifter som bör belasta den kommunala driftsbudgeten men det kan också handla om investeringar i lokaler som respektive skola vill göra. Som vi redovisat ovan har vi avvisat den panikshopping-tur som majoriteten gjort åt skolorna. Dels därför att vi ogillar den politiska styrningen. Det är inte nämnsordföranden som ska avgöra vad som bäst behövs på en enskild skola. Och dels därför att vi avvisar tvånget att vara kortsiktig. De

medel som i majoritetens förslag är förvaltningsgemensamma för alla nämnderna bör samlas i en pott som går till investeringar i skola, förskola och gymnasium och som kan verka som tillskott till de resurser som respektive rektor disponerar inom ramen för de 15 miljonerna.

På miljöns område vill vi framförallt öka resurserna för energisparåtgärder. Med tanke på att det är kanske den enda direkt företagsekonomiskt lönsamma åtgärden i investeringslistan ter det sig märkligt att majoriteten väljer att minska den insatsen. Och det samtidigt som man uppenbarligen överväger ett miljöprogram. Vi vill fördubbla insatsen 2008. För att vara på den försiktiga sidan avstår vi dock från att räkna oss till godo en ekonomisk vinst (utöver kapitalkostnaden) i 2008 års driftsbudget.

Behovet av ett nytt äldreboende och av mer säkerhetshöjande åtgärder har vi beskrivit mer noggrant ovan.

För att få utrymme för detta prioriterar vi hårdare än majoriteten i de föreslagna investeringarna. Vi avstår från att bygga 1,5 fullstor idrottshall vid Dalskolan för att lösa vad som i grunden är ett temporärt behov. Att ”bara” bygga ut befintlig hall till full storlek som vi förespråkar nu kostar 18 i stället för 25 miljoner kronor. Värt att notera i sammanhanget är dock att vi Socialdemokrater redan vid byggnationen av den existerande idrottshallen vid Dalskolan förespråkade den fullstora lösning som vi nu återigen argumenterar för. Då avstod borgerligheten från den kostnad som vid det tillfället utgjorde 2 miljoner kronor. Nu tvingas man i stället betala 12 gånger så mycket. Under en kortare period då Nybodahallen byggs om kommer det bli något trängre i kommunens idrottshallar. Därefter innebär även vårt förslag ett substantiellt permanent tillskott som kan användas till att också möta de behov av mer permanenta utrymnen som vissa föreningar har.

Vi avvisar också ombyggnationen av aulan i Tyresö Gymnasium. Skolan behövs rustas upp och därför föreslår vi på kort sikt de mer än 5 miljoner kronorna som vi redovisat ovan. Men ombyggnationen av aulan handlar mer om att tillgodose ett behov från kultursektorn. Återigen riskerar majoriteten att bygga kortsiktigt. I stället för att bygga det kulturcentrum som alla ser ett behov av vid Nyboda skola, med en permanent mindre men kvalitativ scen bygger man nu fast sig i en lokal som varken är optimal eller centrumnära. I stället borde medel anslås 2010 för ett riktigt kulturcentrum.

Socialdemokratiska förslag till investeringsbudget 2008 till 2010

- Att ramen för lokalförsörjning i 2008 års investeringsbudget sänks till med 9 miljoner kronor
- Att den samlade utgiftsnivån för investeringar i 2008 års budget sänks med 9 miljoner kronor
- Att 4 miljoner kronor reserveras för energisparåtgärder i 2008 års investeringsbudget
- Att 2 miljoner kronor avsätts för säkerhetshöjande åtgärder i 2008 års investeringsbudget

- Att Fullmäktige uttalar att ramen för den planerade investeringsbudgeten för år 2009 bör inkludera ett tredje skepp på Breviks skola samt projekteringskostnader för ett nytt äldreboende
- Att Fullmäktige uttalar att prioritet i 2010 års investeringsbudget ska ges åt detta äldreboende samt ett nytt kulturcentrum vid Nyboda skola.

Finansiering

Höjda överskottsmål och oförändrad skatt

Vi socialdemokrater står bakom de mål för överskott i den kommunala verksamheten som den borgerliga majoriteten använder sig av. Överskotten är nödvändiga för att klara framtida investeringar och pensionsåtaganden. Som vi tidigare konstaterat är behoven av investeringar de kommande åren stora och kostnadskrävande. Än större blir de om ambitionen att hitta en privat entreprenör för byggnation av simhallen går om intet och kommunen tvingas bära den kostnaden. Tyresös kommunala ekonomi ligger inte direkt i topp bland landets kommuner. Jämfört med andra kommuner har kommunen en låg soliditet och litet eget kapital. En förklaring står att finna i Tyresös demografi. Men det får inte tas till intäkt eller ursäkt för att föra en politik som inte tar ansvar. Tyvärr kan vi konstatera att den borgerliga majoriteten lägger ett förslag som kommer att innebära antingen ett mindre överskott eller lägre satsning på grundskolan eftersom de ägnar sig åt önsketänkande vad gäller kostnaderna, främst för vårdnadsbidraget.

På samma sätt som vi står bakom, och vill öka, överskottet står vi bakom oförändrad kommunalskatt. Vi lägger också flera förslag som i händelse av en snabb konjunkturnedgång och sjunkande skatteintäkter är enkla att förändra. Flera förslag har karaktären av tillfälliga utvecklingsåtgärder där kostnaden när åtgärden väl är genomförd upphör. Allt handlar om att ta ansvar för kommunens ekonomi i en tid av snabba ekonomiska kast.

Tyresö är inte, har aldrig varit och bör enligt vårt synsätt inte heller bli en högskattekommun. Att som majoriteten nu föreslår sänka skatten med 15 öre riskerar däremot att långsiktigt och i en konjunkturnedgång minska möjligheterna att möta viktiga behov. Den sänkta skatten förstärker dessutom bilden av majoritetens politik som att Tyresö nu är färdigt. Det finns inga angelägna gemensamma behov att möta och därför vill man nu ge en normalinkomsttagare 25-30 kronor extra per månad. Mer blir det inte av majoritetens förslag.

Det som framförallt ger löntagare större handlingsutrymme är reallöneökningar som uppstår av ökad sysselsättning och ökad produktivitet. Skattesänkningarna i kommun och landsting påverkar mer på marginalen.

Som vi tidigare pekat på ser vi en tydlig tendens till att skattesänkningar på regional och statlig nivå finansieras genom att kostnader skjuts över på kommunerna.

Sammantaget ger det en allt större privatkonsumtion medan resurserna för det gemensamma tunnas ut. Vi är inte helt säkra på att Tyresö-borna prioriterar en ny, liten, platt-tv vart tionde år (vilket skattesänkningen räcker till) framför mindre barngrupper i förskolan.

Det är vår övertygelse att det inom ramen för nuvarande skattesats och höjda överskottsmål går att göra betydande satsningar på skola, förskola, trygghet och de äldre. Vi redovisar i denna budget hur.

Nej till Vårdnadsbidrag

De borgerliga partierna i Tyresö var föregångare i att ge bidrag i stället för arbete. I strid med gällande lagstiftning har man sedan mars 2006 i praktiken delat ut kommunala vårdnadsbidrag till de som valt att avstå arbete. Valet att arbeta eller att använda föräldraförsäkringen på ett flexibelt sätt har inte på samma sätt premierats.

Denna omvända arbetslinje ges nu genom regeringens förslag legalitet men dess negativa konsekvenser består och förstärks.

Förslaget dränerar förskolan på resurser. Medan det hittills gällande systemet kostat Tyresö kommun kring 700 000 kronor per år kommer det nya systemet att kosta uppemot 5 000 000 kronor. Utvidgas därtill systemet åldersmässigt så som den moderata nämndsordföranden uttryckt önskemål om ökar kostnaden ytterligare. Kostnaden hålls i årets budget nere eftersom det finns en halvårseffekt i siffrorna.

Från den borgerliga majoritetens sida försöker man räkna ner kostnaderna genom att utgå från att föräldrar inte kommer använda sig av bidraget eller att det kommer användas så mycket att kostnaderna för kommunal barnomsorg sjunker. Men i en sådan kalkyl måste man också räkna in uteblivna skatteintäkter och omställningskostnader i förskoleverksamheten. Sammantaget finns det alltså ingen lindring där.

Vårdnadsbidraget kommer alltså att minska resurserna till skolan eller förskolan. Något som kommer synas antingen i devalverat värde på kvalitetsförstärkningen i skolan eller i svikna löften om minskade barngrupper och uteblivna personalförstärkningar.

Därtill blir vårdnadsbidraget en kvinnofälla. Det hittillsvarande systemet illustrerar det med all önskvärd tydlighet. Andelen män som tagit ut stödet är försumbart. I övrigt är det kvinnor som förväntas avstå såväl möjligheten att utvecklas på arbetsmarknaden som kommande pensioner.

Slutligen försvårar vårdnadsbidraget kunskapsinhämtning och integration. Genom att barn inte lär av andra barn och pedagogiskt utbildad personal försämras inte minst språkinläringen. Detta är väl dokumenterat genom exempelvis de utvärderingar som gjorts av det norska systemet, det sk Kontantstötte. Därigenom kan vårdnadsbidraget förväntas innebära ett behov av ytterligare kompensatoriska insatser i skolan senare.

Sverige har en unikt lång och flexibel föräldraförsäkring. Genom den borgerliga regeringens politik har den kommit att bli något mindre flexibel. Med de förslag vi presenterar i riksdagen finns det goda möjligheter att vara hemma med barnen upp till 18 månaders ålder. Vill man vara ledig längre bör det betraktas som ett eget val som man får finansiera individuellt.

Att majoriteten nu räknar med att vårdnadsbidraget ska vara gratis är inget annat än en extrem glädjekalkyl som under året kommer tvinga fram besparingar i övriga verksamheter inom Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde. Den påstådda satsningen på lärartäthet är således värt cirka 2 miljoner kronor mindre.

Idag är 130 barn i åldrarna 1-3 inte i förskoleverksamhet. En stor del av dem i väntan på rätt förskoleplats eller genom en flexibel användning av föräldraförsäkringen. Att de inte

skulle söka ett bidrag som de är berättigade till om 3000 skattefria kronor i månaden får antingen betraktas som glädjekalkyl i den högre skalan eller en tro på kraftig folkligt motstånd mot reformen.

Ett genomsnitt på 130 barn motsvarar en årskostnad på 4 680 000 kronor. Införs, vilket regeringen indikerat, möjligheten att ta ut vårdnadsbidrag på deltid blir kostnaden sannolikt substantiellt högre än så.

Ett verkligt medborgarcentrum

Kommunen inrättar nu ett servicecenter i kommunhuset. Det är bra eftersom det underlättar för medborgarnas kontakt med kommunen och eftersom det bör kunna generera effektivitetsvinster. Vi socialdemokrater vill gå vidare och skapa ett verkligt medborgarcentrum. Det bör i första hand handla om att arbetsförmedling och Försäkringskassan bör beredas plats i anslutning till servicecentret. På så sätt finns alla för medborgarna viktigare tjänster samlade på ett och samma ställe. Samtidigt kan en sådan konstruktion förväntas innebära minskade kostnader för reception och teknik (för att bara nämna några exempel). Därigenom kan också de för medborgarna viktiga statliga tjänsterna finnas kvar i kommunen.

Ytterligare en positiv effekt är att samverka mellan dessa statliga verksamheter och kommunen kan underlättas. Det kan ge bättre möjligheter att hjälpa individer i behov av stöd.

Arbetsförmedlingen har sagt upp sina nuvarande lokaler till den 1:a augusti och letar nu lokal. Försäkringskassan har centralt beslutat om lokalkontor i varje kommun. Nu borde vara ett historiskt tillfälle att skapa ett riktigt medborgarcentrum.

Om Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen visar sig omöjliga som samverkanspartner bör möjligheten öppnas att lokalisera Polisen i servicecentrum. Om det socialdemokratiska förslaget om nyföretagartorg vinner riksdagens gehör bör detta också kunna prövas i anslutning till servicecentret.

För kommunen innebär ett medborgarcentrum en ekonomisk vinst genom minskade lokalytor. Detta möjliggörs genom etablerandet av ett nytt kommunalförbund (med placering i Haninge) för miljötillsyn. Lokalbehovet minskar därigenom och en viss lokalförtätning kan därtill ske.

En effektiv kommun

Under ett flertal år har majoriteten valt att göra generella påslag till förvaltningarna som överstigit inflationen. Exempelvis har socialnämndens budget sedan 2002 stigit med i det närmaste 40 procent under en period då inflationen uppgått till 12 procent. I detta ryms förvisso såväl demografiska förändringar som reallöneökningar för kommunens anställda och kvalitetsförbättringar. Likväl gör påslagen tillsammans med effektivitetsförbättringar som alltid sker i organisationer att den politiska prioriteringen blir minimal.

Det syns också i den borgerliga majoritetens budgetförslag. Efter att det nödvändiga överskottet reserverats och generella påslag för lönelöft och kostnadsuppräknings återstår 13 miljoner kronor som majoriteten initialt avsåg att fördela. Därefter tillkom ett visst

effektiviseringskrav på förvaltningarna. Av kommunens budget blir alltså 1 (en) procent föremål för en politisk bedömning och värdering. Och det under ett år av stark tillväxt, låg arbetslöshet och oförändrad skatt. Resterande 99 procent av kommunens budget har alltså inte prövats kritiskt. I sista stund tillkom sedan en ny skatteprognos som gav majoriteten mer möjlighet att lämna politiska synpunkter men vår kritik mot den slapphänthet som borgerligheten visat kvarstår. Ett sådant förhållningssätt är i praktiken bara möjligt om man är rakt igenom nöjd med verksamheten. Ett förhållningssätt som är än mer märkligt mot bakgrund av att Tyresö hamnar näst sist bland landets kommuner i lärartäthet.

Vi socialdemokrater ser ett starkt behov i att förstärka välfärden. Det handlar som vi ovan visat både att göra Tyresö till en ledande kunskapskommun och att öka tryggheten. Det ställer också större krav på att prioritera just dessa verksamheter. För att frigöra ett större utrymme föreslår vi därför att den generella första uppräkningsen som gjordes till förvaltningarna begränsas till 1 procent för kommunstyrelse och utvecklingsförvaltningen samt 1,5 procent för Barn- och utbildningsförvaltningen. Eftersom vi anser att ingångna löneavtal inte ska "drabba" verksamheter så ansluter vi oss till det andra påslag som skedde i anslutning till att löneavtalen var klara.

Det skulle innebära ett sparbeting gentemot majoritetens förslag med 2 miljoner kronor för KS-förvaltningen, 2,25 miljoner kronor för utvecklingsförvaltningen, 3,5 miljoner för Barn- och utbildningsförvaltningen samt 2,2 miljoner kronor för Socialförvaltningen. Från dessa sparkrav har vi dragit en miljon kronor som den borgerliga majoriteten avsett att spara på förvaltningarna och som ansluter till vårt krav. Kvar står alltså ett sparbeting på 8,95 miljoner kronor.

Vi är övertygade om att ett sådant beting med tydligt politiskt ledarskap går att klara inom ett normalt effektiviseringsarbete som inte drabbar verksamheternas kvalitet. Givet att vi nedan redovisar hur våra besparingar på KS-förvaltningen skulle ha sett ut går det inte att utesluta att vi om vi hade haft makten hade valt att lägga ett något än större sparbeting på den förvaltningen och ett något mindre på övriga förvaltningar.

Beslutar fullmäktige att anta vårt budgetförslag kommer vi naturligtvis ta ansvar för åtaganden i varje nämnd.

För att visa vår grad av seriositet i detta vill vi ändå visa hur vi hade genomfört förslagen vad gäller KS-förvaltningen. Vi hade minskat beloppet till kommunchefens utvecklingsanslag med 0,5 miljon kronor. Det är i högsta grad rimligt att det finns ett belopp som kommunchefen kan disponera för oplanerade verksamheter. Det beviljade beloppet har dock inte använts de senaste åren och borde därför utan negativa konsekvenser kunna nedjusteras.

Vi hade avstått från nya tjänster i upphandlingsenheten.

Vi hade minskat budgeten för informationsverksamheten med 0,5 miljoner kronor. Det gäller då främst köpt media där en del av den befintliga kostnaden egentligen handlar om ett förtäckt partistöd till de borgerliga partierna i bemärkelsen annonsering av borgerliga politikernas möten med medborgare och krönikor från kommunstyrelsens ordförande. Sådana kostnader bör bekostas av partierna själva. Därtill har kommunen börjat använda

sig av annan köpt media med det uttryckliga syftet att ge en mer positiv bild av Tyresö. Det känns tveksamt om det är kommunens uppgift att betala för att någon ska berätta att det är bra i kommunen. Kanske skulle medborgarnas uppskattning bli större om mer resurser i stället gavs till verksamheterna?

Vi hade vidare tyckt att det var logiskt att, i och med bildandet av miljöförbundet, avveckla en chefstjänst. Den kvarvarande bygglovssektionen omfattar 6 medarbetare och borde kunna arbetas in i en annan enhet.

Gemensamt för alla förvaltningar kommer vi föra en kritisk granskning av överbyggnaden både vad gäller antalet anställda som verksamheter.

När det gäller det sistnämnda vill vi peka på några exempel där vi tycker det finns betydande besparingspotential.

Vi anser också att etablerandet av ett servicecenter inte bara borde vara neutralt kostnadsmässigt utan förväntas ge varje förvaltning administrativa och ekonomiska vinster som överstiger den kostnad som man bidrar med till servicecentret. Även andra faktorer som att brukarna utför en allt större del av det administrativa arbetet (exempelvis genom en allt större användning av Skolportalen) borde återspeglas i effektiviseringsmöjligheterna.

Den borgerliga alliansen är för dålig på att anpassa och justera verksamheters dimensionering i förhållande till behoven. Trots att alla tillgängliga prognoser visar på ett överskott på förskoleplatser i centrala Tyresö (och längre fram i Trollbäcken) så justeras inte volymen. Allt under förevändningen att man då kan möta ett underskott i Östra Tyresö. Och detta trots att man vet att föräldrar helst väljer barnomsorg i barnets närmiljö.

Ett exempel på detta är när den borgerliga majoriteten i ideologisk nit att öka andelen privat verksamhet försökte hitta någon som kunde fortsätta verksamheten vid det avvecklade personalkooperativet Rödkinda trots en kraftig överkapacitet i närområdet.

Den borgerliga kommunledningen är därtill för dålig på att lyssna av folkets åsikter. Detta försöker man kompensera genom ett oräkneligt antal brukarenkäter som tar både tid och pengar från verksamheten och därtill görs så ofta att synpunkterna knappt hinner omvandlas till ett förbättringsarbete. Brukarundersökningar behövs som ett nödvändigt komplement till andra sätt att fånga upp synpunkter. Men viktigare är att det finns personal som hinner fånga upp den missnöjde förälderns synpunkt i vardagen och göra något åt problemet.

Både för att frigöra resurser för detta och för att ge verksamheterna tid att förbättra sig föreslår vi en generell begränsning av brukarundersökningar till att vara högst vart annat år. Detta gäller centralt organiserade dylika. Om en enskild verksamhet vill använda sig av brukarundersökningar eller möten för att utveckla just sin verksamhet har vi naturligtvis inget emot det.

Ytterligare en rimlig åtgärd handlar om att fundera på om det i ersättningssystemet till verksamheterna finns anledning att bygga in mer styrande inslag. Det kan handla om incitament för lokaleffektivitet, sänkta sjuktal samt andra externa kostnader.

Med en ökad investeringsvolym i energisparåtgärder uppstår sannolikt vinster utöver kapitalkostnader som naturligtvis kan räknas in i detta beting.

En sista åtgärd vi vill peka på är att vi vill förändra en del regler som minskar den administrativa belastningen. En sådan är införandet av en kö samt en central avgiftsinhämtning inom förskoleområdet. Förutom att vara ett viktigt instrument för ett rättvisare och enklare system för kommunens småbarnsföräldrar så innebär det naturligtvis effektivitetsvinster att organisera en (1) kö och ett (1) avgiftssystem i stället för kanske tjugo (20) dylika. I motsvarande grad borde de privata förskolornas administrationsanslag kunna minskas.

Ett rättvist stöd till kommunens gymnasieelever

Vi socialdemokrater vill satsa stort på utbildning. Hela vårt budgetalternativ utgör en massiv satsning på kunskap som en framgångsfaktor. Det gäller också gymnasiet. Men för att satsningen ska vara möjlig förutsätts att kommunens resurser används effektivt och rättvist.

Just nu pågår en av moderaterna påhejad aktivitet för att inom ramen för KSL skapa ett system med frisök inom gymnasieskolan. Enligt uppgift lär dock Stockholm stad vara ovilliga att släppa in andra kommuners elever på teoretiska utbildningar. Tyvärr är det en bra illustration på vad valfriheten är värd för Tyresös ungdomar. De ungdomar som vill gå inne i staden begränsas samtidigt som ungdomar från andra kommuner får företräde till Tyresös gymnasium om de har bättre betyg.

Sammantaget blir resultatet att elever från Tyresö som vill gå i Tyresö tvingas bort till utbildningar som dessutom kostar mer. Dyrare för kommunen, sämre för de som vill gå hemma utan någon tydlig fördel för Tyresös elever blir alltså resultatet av den moderata politiken.

På samma sätt drabbas de som vill gå gymnasiet i Tyresö av nuvarande moderata politik. Deras utbildning tillåts kosta i genomsnitt 56 378 kr (69 000 kronor inkl egna hyror) jämfört med de 91 850 kronor som kommunen utan problem betalar till andra kommuner. Beträffande fristående skolor pendlar kostnaden mellan 73 000 och 110 000 kronor. Många av de utbildningar som kommunen finansierar är sådana som finns vid Tyresö gymnasium och som utan problem skulle kunna rymmas inom nuvarande gymnasieverksamhet.

Vi socialdemokrater vill ha en valfrihet. En valfrihet som inom rimliga gränser ger möjlighet att utbilda sig i andra kommuner och på fristående skolor men också en valfrihet som ger möjlighet att välja en kvalitativt bra utbildning på hemmaplan med de resurser som behövs.

Det bör vara en rätt att söka utbildningar som inte arrangeras i Tyresö. De som söker utbildning i andra kommuner eller av andra anordnare som samtidigt arrangeras i Tyresö bör få detta. Samtidigt bör den extrakostnad som medges i förhållande till kommunens egna kostnad på motsvarande utbildning begränsas. En rimlig nivå att pröva kunde vara att begränsa merkostnaden till 20% (inklusive moms). Högre ersättningar än så bör i en sådan modell kunna beviljas om det finns särskilda skäl som prövas av Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Även andra regelförändringar skulle kunna vara aktuella.

Sammantaget är det rimligt att anta att det går att spara omkring 1 miljon kronor under 2008. Dessa pengar bör gå till att förstärka Tyresö gymnasium och utbildningen där.

Minskade sjuktal - en konsekvens av politiken.

Vi föreslår en ökad personaltäthet i skola och förskola. Avsikten är primärt att förstärka kvaliteten i verksamheterna. Men det går inte att bortse från att det också kommer ha effekter på personalens arbetsmiljö. Genom högre personaltäthet i förskolan och skolan blir möjligheterna att fullgöra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt bättre. Med högre trivsel följer lägre sjuktal.

Därtill ska läggas vårt förslag att avsätta särskilda resurser för det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Resultatet av dessa insatser är alltid svårt att kvantifiera. För att tydliggöra vilka resurser vi pratar om är det dock värt att notera att en procentenhets sänkt korttidssjukfrånvaro motsvarar 10-15 miljoner kronor i minskade kommunala kostnader. Vi anser det vara försiktigt räknat men fullt rimligt att räkna med att våra insatser sänker sjukfrånvaron med 0,067-0,1 procentenhet, vilket motsvarar en besparing med 1 miljon kronor.

Lägre kapital- och driftskostnader på grund av en lägre investeringsnivå

Vi socialdemokrater har i vårt budgetalternativ föreslagit en lägre investeringsnivå för år 2008. Det handlar som vi redovisar i vårt förslag till investeringsbudget om vad som är långsiktigt hållbart och vad som är rimligt att genomföra på toppen av en högkonjunktur där byggande är som dyrast.

Detta ställningstagande föranleder såväl lägre drifts- som kapitalkostnader. I vår budget tillgodoräknar vi oss dessa effekter på halvårsbasis.

Omställningskostnader

Om inte alla våra förslag kan få fullt genomslag så snabbt som vi antar så har vi för säkerhets skull anslagit en post om 600 000 kronor för att möta sådana omställningskostnader. Värt att notera är dock att vi där vi kunnat se sådana har tagit halvårseffekter i beaktande.

Socialdemokratiska förslag till driftsbudget 2008;

- Att anta ovan uppräknade förslag för att finansiera ökade satsningar på skolan, förskolan och de äldre.
- Att Kommunfullmäktige uttalar sig emot att införa ett vårdnadsbidrag enligt den modell regeringen föreslår samt att med snabbast möjliga verkan beslutar av avbryta den nuvarande modellen av vårdnadsbidrag.
- Att Fullmäktige beslutar uttala sig för, och ger kommunstyrelsen i uppdrag att verka för, etablerandet av ett medborgarcentrum i kommunhuset där även Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är hyresgäster.

Socialdemokraternas budgetförslag i siffror;

Utgifter (utöver majoritetens förslag):	
En skola för kunskap	7 500 000
Förskola för alla	5 000 000
Rättvisa avgifter i äldreomsorgen	1 000 000
Fritidsgårdar ger trygghet	1 000 000
Kulturpeng till årskurs 1-6	200 000
Föreningsstöd	200 000
Platsgaranti i äldreomsorgen för de över 90, vikariepool samt försök med 2 fria timmar i hemtjänsten	2 000 000
Kvalitetsförstärkning på Tyresö Gymnasium	1 700 000
Förstärkt förebyggande arbetsmiljöarbete	500 000
Omställningskostnader	600 000
Planarbete östra Tyresö	1 500 000
Trygghet /Tyresö Bostäder	3 170 000
Summa	24 370 000
Besparingar (utöver majoriteten):	
Vårdnadsbidraget avvisas	2 700 000
Oförändrad skatt	12 400 000
Medborgarcentrum och lokaleffektivisering	500 000
Besparing i gymnasiepengen	1 000 000
Ett lägre generellt påslag till förvaltningarna	8 950 000
Lägre ohälsotal	1 000 000
Lägre kapital- och driftskostnader till följd av en lägre investeringsvolym	413 000
Summa	26 963 000
Ökat överskott jämfört med den borgerliga majoriteten	2 593 000

